

րուծվածը: Պարզինգտոն կայարանը...

Լճոցն, 7 մայիսի Սպանիայէջը Պարզինգտոն կայարանը...

Սօսիկա, 7 մայիսի Անգլիական եկեղեցում պատարագին...

Թէրեան, 7 մայիսի Անգլիական եկեղեցում կատարվեց պատարագ...

Յոսիկա, 7 մայիսի Էջուարդ թագաւորի թագման աւիթով...

Պետերբուրգ, 7 մայիսի Անգլիական եկեղեցում պատարագ մատուցվեց...

Բերլին, 7 մայիսի Էջուարդ թագաւորի թագման աւիթով...

Կրօնադատ, 7 մայիսի Էջուարդ թագաւորի թագման աւիթով...

Յ Ե Լ Ի Ե Տ Ո Ն
ՅՕԲԵԼԵԱՐԻ ՅԵՐԱՍԱԿԱՐԱՆԵՑ
Որոշմ. 14 մարտի
Բաւականին յիմար զրօններն է ստեղծվել...

Պարզինգտոն կայարանը: Սպանիայէջը Պարզինգտոն կայարանը...

Սօսիկա, 7 մայիսի Անգլիական եկեղեցում պատարագին ներկայ էին...

Թէրեան, 7 մայիսի Անգլիական եկեղեցում կատարվեց պատարագ...

Յոսիկա, 7 մայիսի Էջուարդ թագաւորի թագման աւիթով...

Սօսիկա, 7 մայիսի Էջուարդ թագաւորի թագման աւիթով...

Լճոցն, 7 մայիսի Օտարազգի օգոստոսական անձերը...

Վեներտի, 7 մայիսի Ժամը 9 և 20 րոպէին դատարանի նախագահը...

Սօֆիա, 7 մայիսի Պետերբուրգի օգոստոսական անձերը...

Բերլին, 7 մայիսի Պետերբուրգի օգոստոսական անձերը...

Պարզինգտոն կայարանը: Սպանիայէջը Պարզինգտոն կայարանը...

Պարզինգտոն կայարանը: Սպանիայէջը Պարզինգտոն կայարանը...

Սօսիկա, 7 մայիսի Անգլիական եկեղեցում պատարագին ներկայ էին...

Թէրեան, 7 մայիսի Անգլիական եկեղեցում կատարվեց պատարագ...

Յոսիկա, 7 մայիսի Էջուարդ թագաւորի թագման աւիթով...

Սօսիկա, 7 մայիսի Էջուարդ թագաւորի թագման աւիթով...

Լճոցն, 7 մայիսի Օտարազգի օգոստոսական անձերը...

Վեներտի, 7 մայիսի Ժամը 9 և 20 րոպէին դատարանի նախագահը...

Սօֆիա, 7 մայիսի Պետերբուրգի օգոստոսական անձերը...

Բերլին, 7 մայիսի Պետերբուրգի օգոստոսական անձերը...

Պարզինգտոն կայարանը: Սպանիայէջը Պարզինգտոն կայարանը...

Պարզինգտոն կայարանը: Սպանիայէջը Պարզինգտոն կայարանը...

Սօսիկա, 7 մայիսի Անգլիական եկեղեցում պատարագին ներկայ էին...

Թէրեան, 7 մայիսի Անգլիական եկեղեցում կատարվեց պատարագ...

Յոսիկա, 7 մայիսի Էջուարդ թագաւորի թագման աւիթով...

Սօսիկա, 7 մայիսի Էջուարդ թագաւորի թագման աւիթով...

Լճոցն, 7 մայիսի Օտարազգի օգոստոսական անձերը...

Վեներտի, 7 մայիսի Ժամը 9 և 20 րոպէին դատարանի նախագահը...

Սօֆիա, 7 մայիսի Պետերբուրգի օգոստոսական անձերը...

Բերլին, 7 մայիսի Պետերբուրգի օգոստոսական անձերը...

Պարզինգտոն կայարանը: Սպանիայէջը Պարզինգտոն կայարանը...

Պարզինգտոն կայարանը: Սպանիայէջը Պարզինգտոն կայարանը...

Սօսիկա, 7 մայիսի Անգլիական եկեղեցում պատարագին ներկայ էին...

Թէրեան, 7 մայիսի Անգլիական եկեղեցում կատարվեց պատարագ...

Յոսիկա, 7 մայիսի Էջուարդ թագաւորի թագման աւիթով...

Սօսիկա, 7 մայիսի Էջուարդ թագաւորի թագման աւիթով...

Լճոցն, 7 մայիսի Օտարազգի օգոստոսական անձերը...

Վեներտի, 7 մայիսի Ժամը 9 և 20 րոպէին դատարանի նախագահը...

Սօֆիա, 7 մայիսի Պետերբուրգի օգոստոսական անձերը...

Բերլին, 7 մայիսի Պետերբուրգի օգոստոսական անձերը...

Պարզինգտոն կայարանը: Սպանիայէջը Պարզինգտոն կայարանը...

Նախագահ Ա. Բալանթար տեղեկ տեղեկ-
 կութիւններ ընկերութեան ճիւղերն էլ մի-
 ւի այլոց ծիֆիւլակի ճիւղի գործունէու-
 թեան մասին Այդ ճիւղը մտադիր է իր
 ջուրհանոցը պահպանել մինչև հոկտեմբե-
 րի վերջը, յոյս ունենալով որ մինչև այժմ
 պարտատուած կը լինեն բաւական հուս-
 անքանայնք պէտք չի լինի:

Տրիկն Օ. Գնչեան զեկուցեց Արաւիցա-
 յի գաւառի Մուրցիոյ զիւրով կատարուած
 գիւղատնտեսական և տնայնագործական
 վարչական մասին: Այդ զեկուցումից երևաց,
 որ գիւղատնտեսական գործիքները սկսել
 են մտադր գործել գիւղի մէջ և նրա շրջա-
 կայքում և որ ջուրհանութեան արեւելեան
 ճիւղիկում անցել է զգույր մասնաւոր տնայն-
 արարչական և եօթ ընտանիք ունեւոր, որոնց
 վրա գործուած են տան աղբիկները: Զեկու-
 ցանտը հրաւիրեց ուշադրութիւն մատուած-
 իր խնամակցներու և պատրաստած իրերի
 ճշտուած վաճառք կազմուել անհրաժեշտու-
 թեան վրա:

Զեկուցումից յետոյ ցոյց տրվեցին Մուր-
 ցիոյ շրջանակներում կատարուած իրերի
 նմանքները:

Գնչեանի զեկուցումը ցոյց տուեց այն
 զգուշական և բացասական պայմանները, որ-
 րոնց մէջ տեղի ունի հրահանգական գոր-
 ծունէութիւնը գիւղացի շրջանակում:
 Այնուհետև Ա. Բալանթար կարգով մի
 մանրամասն և ընդարձակ զեկուցում փոր-
 ձաւարեցին և ցուցադրեցին հիմնարկու-
 թեան մասին մեր երկրում: Զեկուցանողը
 բացատրեց այն խնդր գիւղը, որ վերապահ-
 ւած է փորձաշարներին տնտեսական զար-
 արացման ապագայում և առաջ բերեց հա-
 շիւններ այն ծախքերի, որոնք կը պահանջ-
 վեն այդ գաւառի կազմակերպութեան հա-
 մար:

Զեկուցումը առաջ բերեց մտքերի աշ-
 խույթ փոխանակութիւն: Հետաքրքրութեան
 կետերից մէկն այն էր, թէ արդեօք աւելի
 նպատակաշարժար չէր լինի հանդուցեալ
 Դաւթեանի թողած գումարը գործարարել
 կործարարչական մի ցանց կազմակերպուելու
 Կարգի զաւտում: Ժողովականները այդ
 բանաձևը գտնուած էին խեղճի, գործնական
 և արդիւնաբեր, դրանով որ փորձաշարներ
 և ցուցադրանքներ միջոցով աւելի արագ և
 շօշափելի կերպով տարածված կը լինեն
 գիւղատնտեսական գիտելիքները գիւղական
 շրջանում, քան գիւղատնտեսական զարոյց
 հաստատելով, որի արդիւնքները կը ստաց-
 վին շատ ուշ:

Քիտար տեղի ունեցաւ Կ. Հ. Բ. Ընկ.
 դահլիճում:

ՄԱՐՇԵՆԻ ԲԵՄԻ ՇՈՒՆՉԸ

Այսօր, ինչպէս յայտարարված է, կայա-
 նալու է Հայոց Իրաւապահական Ընկերու-
 թեան տարեկան ընդհանուր ժողովը, ուր
 քննութեան պէտք է առնուի առաջիկայ
 կատարուած սեղծի համար հալի-
 կան ներկայացուցիչներ կազմակերպութեան
 գործը:

Ինչպէս յայտնի է, անցեալ տարի Ար-
 տիստական Բնութիւնի դահլիճում Հայոց
 Իրաւապահական Ընկ. վարչութեան հրահանգով
 գումարված ընդհ. ժողովում, որին ներ-
 կայ էր նաև մեր յայտնի մեծանուն բարե-
 շը գիտեմ: Եւ այսօր գնացի դերձակի մաս,
 ստացայ իմ հին սե սերտուակ, որ տունը
 էի մաքրելու, կեղտերը հանելու: Գնեցի մի
 կաւսմալ նոր շապիկ 3 բութով, շաւլաբ-
 ներս անասնիկ դրոճեան մէջ ևս, բոլորի
 կտրուած մտքով, տրոջված: ստիպված վերց-
 րել Պետր Սիմեոնի շաւլաբը: Ճիշտ է,
 նա լայն է, բայց մի կը նկատուի այդ:

Եւ մտածում եմ, թէ ինչ ձառ եմ անե-
 լու: Երբ որ է սովորում եմ շնորհակալու-
 թեան ձառը: Կատարեալ թէ իրան և թէ
 երեսնաների համար նոր շորեր է պատուի-
 րել: որ վրաս կը նստի անուսաղը 50—60
 բութով, և այս բոլորը վաղվայ յուսով...

20 հոկտեմբերի
 Երկ կատարվեց յօրերիս...

Կանգնուած չեմ յիշում աւելի զգալի օրը:
 Դահլիճում ժողովել էին մօտ 300—350
 հոգի, որի կէտը աշակերտներ էին, կէտը
 խմբադասութիւններ, հասարակական հիմ-
 նարկութիւնների ներկայացուցիչներ և
 միայն մի 80—90 հոգի տուսակ վերցնող
 մարդիկ, այն էլ 1 բութանոց կամ 75
 կոպէկանոց:

Մտայ թեմ, ի հարկէ ծափահարեցին, այ-
 նուհետև սկսեցին այդ անտի, յիմար,
 ձանձրութիւն ուղեղների ընկերացնութիւնը:
 «Յարգելի յօրեկներ, Թանգարդի յօրեկներ,
 բազմախոս Արշակ, սեծարիկ յօրեկներ»
 և այլն և այլն, բոլորն էլ միևնույն բանն
 են ասում, թէ եւ լաւ գրող եմ եղել, գար-
 թեցի եմ նրանց զգացումները: Իմ տի-
 պերը իսպառնակելով եւ հասարակութեանը
 որ զայտուց կարող է պարծենալ ինձնով
 Երբօրայն առջև, որ եւ կրել եմ մղել և
 այլն և այլն: և ամենից յիմարն այն էր, որ
 ամեն մի այդքանակ ֆրագիկներց յետոյ
 լվում էին մի քանի լարերի ծափահարու-
 թիւններ:

Իսկ եւ. եւ իշի նման կանգնած էի բե-
 մի վրա, քրտնուած էի, գոյնս գցում և մը-
 սածուած էի բոլորովին ուրիշ բանի մա-
 նան, այն էլ թէ չէ տեսնում արդեօք հա-
 սարակութիւնը որ Թանգարդի յօրեկներ
 հալել է Պետր Սիմեոնի շաւլաբը: և ա-

բարը, ընկերութեան վարչութիւնը և ժո-
 ղովականների շատերը հաստատեցին, որ
 ի՞նչ որի կողմնակի միտնուող դրամական
 աշակցութիւն չը լինի, հայ Թատրոնի
 կամ մայրենի թեմին վիճակված է նախա-
 տակի մասը: Այդ ժամանակ ընկերութեան
 պատուաւոր անդամ Ա. Մանթաշեանը խոս-
 տացաւ երեք տարի շարունակաբար նուր-
 արբերել մայրենի թեմի յարատուութեան
 համար չորս հազարական բութով:

Անա թէ ինչու, այսօրվայ ընդհանուր ժո-
 ղովը առանձին հետաքրքրութիւն է ներ-
 կայացնում այն տեսակետից, որ առաջի-
 կայ Թատրոնական սեղծի նախաձեռնի մը
 առկայի անգամ է ներմուծուել Ա. Ման-
 թաշեանի նուիրարեան տարեկան օժան-
 դակութիւնը 4000 բութին, որի վրա գըր-
 խառնակ չի մտած է վարչութեան կազ-
 մած նախաձեռնը:

Շատ ցանկալի է, որ գոնէ այս անգամ
 հայ հասարակութիւնը մի կողմ նեղե զե-
 պի հասարակական գործերը ունեցած իր
 քար անտարբերութիւնը, անդամագրի մեծ
 թիւով ընկերութեան, ներկայ լինի ընդհա-
 նուր ժողովին և զբաղվի մայրենի թեմի
 ապահովութեան և առաջադիմութեան խնդ-
 րով: Այժմ, ինչպէս յայտնի է, Թիֆլիս-
 քում արվում են տեղական և օտար լեզու-
 ներով շատ ներկայացուցիչներ: Իւրաքանչիւր
 ազգութիւն ամեն ճիւղ է Թիֆլիսում ունենալ
 իր մայրենի թեմը: Խնդրում են ոչ թէ միայն
 խոշոր թիւ ունեցող ազգութիւնների լե-
 զաներով պիտաներ, այլ և օտարներ, լեհերն,
 գերմաններն, հրէերն և այլն:

Թիֆլիսի ազգաբնակչութեան ամենամեծ
 թիւը կազմում է ամեն տեղաբնիկ ընդհանուր
 հասարակութեան համար առթիւներէ ներ-
 կայ պայմաններում անտարբերութեան մաս-
 նով մայրենի թեմի գոյութիւնը և նրա շահե-
 րը: Ինչի նման է այն հասարակութիւնը, որ
 անընդունակ է պահպանել գոնէ մի Թատ-
 րոնի գոյութիւնը: Մերը պարծնում ենք,
 որ ունենք ինտելիգենցիայի մեծ շրջան,
 բազմաթիւ հարուստներ, ամեն տեսակի
 գործիչներ, խառնուրդ ու ճառագողներ: Սա-
 կայն որչափ մեծ է վերջ խօսքի և գործի
 մէջ: Բաւական չէ ինքը, կարեւորն է է-
 կանն է օրինակով, գործով ցոյց տալը, որ
 մարդ իսկապէս նպատակ է իր ապագա
 թեան կրկնութեան անհրաժեշտ հաստա-
 տութիւններին:

Ա. Նազարեան

ԴՊՐՈՑԸ ՄԵՋԱՆՈՒՄ ԵՒ ԱՐԵՒՄՈՒՄՏՔՈՒՄ

Վարուց, շատ վաղուց ընդհ. կրթութեան
 հարցը դաժնիկան արի նման կարծուած է
 մեզ վրա: Մեզանում կանոնադր հիմքերի
 վրա դրված չեն ոչ միայն թիւն, գրքերնե-
 րը, այլ և սկզբնական ծիւղ, գրքերնեք: Շա-
 տերը այդ վերաբերում են մեր գրքերնեքի
 նրկական անասնաձեւի դրոճեանը: Ըստ
 իս այդ կարծիքը սխալ է, քանի որ մենք
 ունենք շատ և շատ նրկական ապահով-
 ված գրքերնեք և այնտեղ էլ մեկիմարա-
 կան ոչինչ չենք տեսնու:

Փաստերը խոսում են, որ զբաղէսների
 90%-ը իրանց զբաղութիւնը սովորել
 են ծիւղ, միջատեան կամ երկազանակ գրքեր-
 նեքում և դրանով էլ բաւականացել 12—14
 տարեկան մանկանը թողնել: որ ուսումնա-
 րանից ստացած այդ խեղճ գիտութեանը
 կեանք մասին, անկարելի է: Նա մի երկու

պա ինչ է մտածում այժմ կատիւշա, որ
 տեսած էր անտիկ կարգում և գուճաւոր
 էր կաւիւնի պէս...

Յետոյ կարողացին իմ գրութեանը մի
 քանի կտոր, կարգադրեցին անշուրջ, անտիկ
 շեշտերով, սխալ բառ երկուքի կարգադր-
 րը նեղութիւն չէր կրել տանը գոնէ մի
 անգամ գլխից դուրս կարգադրու:

Ապա մի ինչ-որ պարունակ կարգաց մի բե-
 ֆիւրաւ իմ նշանակութեան և տրվելի մա-
 սին և զիկցող դուրս տուեց այնպիսի բաներ,
 որ եւ երբէք աչքի առաջ չեմ ունեցել:
 սապ նոյնիսկ, որ եւ վերջերս գնացել եմ
 ճնորդ ուղևորութիւն, որ եւ սիմվոլիստական
 հակամեք ունեւ, և այլն, և այլն:

Երբ այդ կողմերում վերջացաւ և եւ, ինչ-
 պէս ընդունված է, պէտք է իմ շնորհակա-
 րութեան ձառն առնել, յանկարծ զգացել, որ
 ամեն ինչ մաքրեց, փակել է և թէ՛ անսով
 պէտք է յիմար բաներ դուրս տամ, ուստի
 ամենից լաւ համարեցի ստել:

Վարսնեքը ձեր ուշադրութիւնն ինձ
 արքան յուզեց, որ ես... — և թաշխնակս
 տարայ շաքերի և չէնց այստեղ թեմի
 վրա համբուրեցի կողբի կանգնած մի պա-
 րոնի, որի ու լինելը մինչև այսօր էլ չեմ
 յիշում...

Ճառն անպիսի տպաւորութիւն գործեց,
 բոլորը ծափահարեցին և դուրս գնացին
 դահլիճից:

Երբ Կատիւշա և երեսնաների հետ կառ-
 քով տուն եկայ, նրա առաջին հարցն եղաւ.

— Ի՞նչ էս ասա, ինչքան հուսալից:
 Եւ, ի հարկէ, ոչինչ չը գիտէի. շարված
 էի այնպէս, կարծեմ մի քան հոգի ինձ 2
 ժամ դնեցել եմ:

Այսօր եկաւ ինձ մօտ Պետր Սիմեոնի
 և յանձնեց ինձ 41 ր. 46 կ.:

Կատիւշա լաց եղաւ, անիծեց հայոց ազ-
 գին էլ ինձ էլ մտապախ էլ, բայց վերց-
 րեց փողը և պահեց իր կատարում:

Անա այսպէս կատարվեց իմ գրական
 արդիւնաւոր գործունէութեան 25-ամեայ
 յօրեկանը... Մար-Ման

տարուց կը մտնայ այն, ինչ որ սովորել
 է պարզում: Այս այսպէս լինելով հան-
 դեր, թէ ինչու ենք տարբերակ գրքերնե-
 րի վրա անպիսի գումարներ ծախում, ան-
 հասկանալի է:

Միակ միջոցը, որով կարող ենք տարբե-
 կան գրքերնեք իրանց բարձրութեան վրա
 պահել, այն է, որ անհրաժեշտութեան ունե-
 նանք միջնակարգ գրքերնեք, ուր տարբե-
 կան գրքերնեք զուրս կեանքներ մտնեն
 շարունակութիւնից թերի ուսումը: Յայ-
 տարարութիւններից տեղեկանում ենք, որ
 թեմ. գրքերնեք մի քանիսի ցածր դա-
 սարաններում ընդունութիւններ չեն լի-
 նում: հապա ձեռ գիմեն տարբերակ գրքեր
 աւարտաններից չըբաղմունք:

Բացելով միջնակարգ գրքերնեք մենք
 լրացած կը լինենք ամենամեծ պակասը,
 այն է կը անանք միջնակարգ ուսումը
 ընդհանրացած: Միայն գիտութեանը և ու-
 սուողութեանը մենք կարող ենք սպիտակ
 կարգը դասվել, իսկ դրա համար անհրա-
 ժեշտ է ժողովուրդը կուլտուրականացնել,
 կրթել:

Օրինակ վերցնենք շիջարարչներից ու
 որոնք ամեն կերպ աշխատում են անդրա-
 դասերի թիւը պակասեցնել, իտալացիներից
 որոնք ժողովուրդը համալսարանների
 թիւը բազմացնել, գերմանացիներից որոնք
 պրոֆեսորով կրթութիւնը դրին ամենա-
 լաւ հիմքերի վրա, անգլիացիներից որոնք
 գիտութիւնը և արուեստը այն աստիճան
 հետաքրքրական դարձրին, որ բանտը իր
 գործը վերջացնուց յետոյ կարիք է գտնու-
 ւում ընթերցանութեան պարտաւոր: և կամ
 ժողովուրդը համալսարան դնում:

Ինչ է ներկայացնում այժմեան մեր
 գրքերնեքը, ամենայն ինչ, բայց գրքեր լի-
 նեցուց: Հինգ տարի է մեր գրքերնեքը մեր
 ձեռքին են: Այդ օրվանց մենք անկարող
 եղանք մշակել մի ընդհանուր ծրագիր-կա-
 նօնագրութիւն, որպէսզի ամեն տեղ միա-
 ձեռնեքում ընթանայ:

Մեզանում կամայականութիւն լայն
 կերպով տարածեց իր թեմը և այսօր զբա-
 ռնեքի վերաբերման 5-րդ տարեգրքին
 մենք դարձեալ կանգնած ենք շեշտած
 առաջիկայում:

Չափանալի չէ, որ մեր թերթերում
 այժմ յաճախ լոյս են տեսնում գրքերից
 վերաբերիչ յօդուածներ, որոնք ոչ այլ ինչ
 են, եթէ ոչ կրկնութիւններ անցելով: Այ-
 սօր էլ ծածկուած ենք այն հարցերը, ինչ
 որ տասնակի տարիներ առաջ դրված են
 եղել հայ ուսուցչութեան առաջ:

Մեծ, երբ ժամանակները և հանգամանք-
 ներն աւելի են փոխվել, երբ մենք աւելի
 ազատ, քան երբեքից, կարող ենք որոշել
 մեր գրքերի գրութիւնը, պէտք է միասնա-
 մետ ոչեքով, յարգելով իրար իրաւունք-
 ներն ու պարտաւորութիւնները, մէջ մըտ-
 նեք ու դուրս բերենք գրքեր այն ճանճից,
 որի մէջ անկատարի կերպով ընկել է: Երկու
 չեմ է մտնու մեզ անիկ, կամ փրկելը զբա-
 րցող իր անուկից և կամ յուզարկարու-
 թեան սխալը մեղեդին երգել մենքող գրքերի
 վրայ թողնելով ամեն ինչ հին ձեռով:

Սահակ ք. Տէր-Յովնանիսեանց

Ստաբաբոյ

ՏԵՂԵՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԳԱՆՈՒԹԻՑ

Լ ա գ ո ղ ա ղ 3 մայիսի
 Հագոզդի հայոց գրքերնեք անցեալ տա-
 րեկներն ունեւ երկու ուսուցչի, ուսուցչի նրանց
 ուսուցչի տարեկան 800 ր.: Այդ ուսուցչիները
 անցեալ տարի հեռացան, ուստի հրաւիրե-
 լին ամուսնները—քանաչափ և երեքիկին—
 600 ր. ուսուցչի, տարվո նրանց կատարաբ-
 ար երկու դասարան 4 միացեալ բաժան-
 մունքներով: Բանաւոր և տրոնուհի մարդի
 վերջին հեռացան: Հագոզդից դուրս ու ու-
 սուցչի. տարին չը վերջացած, ուստի գրքե-
 րը փակվեց և երեսնաներ փողոց շարու-
 վեցին:

Մարտի 20-ին սպանվեց տեղացի Կոս-
 տանդին Կալատուրեան, որը թաղվեց հայոց
 կեղեցիկ դաւթեան: Դրա համար կեղեցիցին
 նուէր ստացաւ 500 ր.: Ճանկալի է, որ այդ
 փողերով վերանորոգելի կեղեցիցին, որ խիստ
 անշուք է:

N. N.

Վ ա դ ա ղ ա ղ 3 մայիսի
 Գիտութեան ձեռնարանում քննութիւններն
 արդէն սկսվել են: Այսօր ճաշից յետոյ III
 լսարանում աստուածաբանութիւնի քննու-
 թիւն էր նշանակված: Վեհ. Կաթողիկոսը
 բարեհաճել էր անձամբ ներկայ լինել այդ
 քննութեանը: Վեհափառը իր շքանքի հետ
 մենք գործեց ձեռնարան և ապա հանդիսա-
 րան ու բազմեց իր գահի վրա: Ծրարուժը
 բաղկացած էր տեղապահից, Սուքիսա,
 Գառնիկեանի և Շուսիկ արքեպիսկոսանե-
 րից: Դասատու ուսուցչին էր ներքին վար-
 չապետը, որ մօտ օրերը ցացցել է Բագու-
 թիւն. տեսչի պաշտօնով, քննուած էր ձեռնա-
 րանի ուսուցիչ Միսայն Ստաբաբոյ:

Մայիսի 1-ն անցաւ մեղանում լաւ ներ-
 քանակ արհեստական լինու ու անտաղը ի-
 րանց պիղծեցիկ տեսքով գրաւել էին ղեպի
 իրանց թէ տեղացիների և թէ երկանցիների
 ուշադրութիւնը: Անտաղու խոսակալուժը
 ընթէ էին անուած տեղացիներից, իսկ լճի
 ափին երևանից կեւած անմանապահ գործի-
 օճիցները և ուրիշ մասնաւոր մարդիկ:

Վ. ք. Աղազդեան

Գ ա ն ձ ա ղ 25 մայիսի
 Տեղի երկաթուղու կայարանում արդող
 80 տուն հայ ընկալիչներ տանեալ տա-
 րեկներից ի վեր գրված են եղել սեփական
 գրքերից: Կուլտուրական այդ հաստատու-
 թեան կարիքը զգալով, 80 տնեց բաղի-
 ցած այդ գրքերը ներկայ ուսումնական
 տարվա սկզբին, նախաձեռնութեամբ Յու-
 սիկ ք. Վերդեանի, վաղորօք ընտրելով հո-
 գաբարձուներ, բաց արեց միջատեան եկ-
 ծիւղ գրքեր:

Գրքերը, ուր այժմ յաճախում են 50
 աշակերտութեանը և որոնց կըթելու զե-
 կը յանձնված է մի երկու գրատուուի, զը-
 տնվում է բարեկարգ գրութեան մէջ:

Գրքերը գոյութիւնը նոր լինելով, ի հար-
 կէ, կը լինեն որոշ թերութիւններ: Բայց
 այդ պակասութիւնները կը վերանան ժա-
 մանակի ընթացքում, որովհետեւ գործին
 գուրս տանցած մարդիկ գովելու ետանդով են
 ստաճ ստանում իրանց ստանձնած կուլտու-
 րական աշխատանքը:

Վառ չէր լինի, եթէ հոգաբարձութիւնը
 մտածէ

կառավարութեան ենթարկութիւնները հետ-
մասնաժողովը մեծեց կառավարութեան
առաջարկութիւնը որոշելու առաջին և
վերջին կարգադրութիւնները թիւը
երկու նշաններով անշարժ կայքերի գնա-
տութեանը և ամեն մի ազգութեան ան-
կէտեղութիւնը ընդունելով միայն առաջին
նշանը: Այսուհետեւ մասնաժողովը կ'ընտրի
կամ պակասեցրեց ընտրութիւններին մաս-
նակցելու ցէնը, յետոյ ընդունեց ազգային
կարգադրութիւն մի ժողով գումարները երկուս-
տեք համաձայնութեամբ: Զարկերի մեծա-
մասնութեամբ մասնաժողովը մեծեց այն
թղթածրերը, որոնցով օրէնքի մէջ ապա-
կալու էր որոշուած գումարները կ'ընտրու-
ին զեմառնային վարչութիւններին և քաղաք-
ային վարչութիւններին կազմում: Դրա փոխա-
րէն միայն որոշեց, որ զեմառնային վար-
չութեան կազմից ժողովրդական կրթու-
թեան գործերը վարող անձը պէտք է որ
լինի: Զեմառնային ընդգծում է որ «կա-
ռավարական օրինադիր արեւմտեան երկ-
րում կը ստեղծէ առաջին գնումով: այդ-
պէս էլ նա պէտք է լինի»: (Մարտի 12-ի
և 13-ի տարեկան):

Ֆինանսական մասնաժողովը զեմառնային
Սիւնայի մասնաձեւում է, որ ֆինանսա-
կան մասնաժողովը կողմակցել է օրինադիր
թղթածրային քննութեան կառավարու-
թեան օրինադիր եւ թեման նկատմամբ մաս-
նաժողովը դրոշմով է որ տեղական գնում-
ով բերել է պակասեցրել կուլտուրական
պէտքերի ծախսերը: Բայց զրանից, հաշի
տուած արեւմտեան նահանգների տեղական
պայմանները մասնաժողովը առաջարկում է
հետեւեւր քանակը: «Ընդունելով որ հոգի-
ւորականութեան պահպանութիւնը հանդի-
սանում է համապատասխան ծախս և այլ
պատճառով էլ կարող ընդին արեւմտեան
նահանգների տեղական դասակարգերի վրա,
Գուման ցանկութիւն է յայտնում, որպէս-
զի կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առ-
նէ հարց մշակելու յիշեալ ծախսերը պի-
տական գնումներին տալու մասին»:

Միջինին գուման է, որ ամբողջ նախագի-
ծը ձեռնարկ է լրակատար ամփոստանութեան
դէպի երկրի ազգայնականութիւնը: նախագի-
ծի նպատակն է հովանաւորել տեղական ուս-
ակազմականութեան, որ ստեղծված է նա-
մանափակ օրէնքներով: Թուս արեւմտեա-
նութեանը դո՛ւ են ընդունում այլ միայն միս-
ազգայնականութիւնը շահերը, որ անսաց
զեմառնային շահերը: Հրեութեան շահե-
րը, որ առանձնապէս բազմամարդ է արե-
ւմտեան նահանգներում, ոտնահարված են
ամբողջովին: Երկու նախագիծը երկուս-
տեք ազգայն է որոշուած արեւմտեա-
նութեան ընդունելութիւնը հետ մերտին
միասնաբար ցանկութեան, արեւմտեա-
նութեան, որի իրէջօրը ներկայանում է որոշ
միջոցներով: Այդ նոր դաշնակցութիւն-
ը հետո է հետոս միջոցներով որոշա-
կը իրեն ազգային ֆինանսական ազգայն-
ութեան արեւմտեան տեղիված գերեմանային
հանդարտութեան ֆունդում ունեւորում և խոր
արմատներ է ձգում դասակարգային տար-
բերութիւնը: Ստ է այն ժամանակը, երբ
դասակարգային շահերի ընդհարումը կը
մնէ նոր փոթորիկ, որ կը սրել երկրի ե-
րեսից նացիոնալիզմի կատարումը: Թուսա-
տանի վերածնունդին համար կայ միայն մի
հանրապետութիւն: դա տեղական հաստատութիւն-
ների լայն ժողովրդականացումն է: Վերջում
հետեւորը կ'ըլ է անուծ մեծեց նախագիծը
(ժախ. ձախից):

Ընդմիջումից յետոյ միջնարդների օրինա-
դրում նստած է միջնարդների խորհրդի նա-
խագիծը:

Նախագիծը յայտնում է, որ Թագաւոր
կայսրը Թուսայի կողմից ուղարկված հե-
ռագրին նորին Մեծութեան ծննդեան ա-
ռիթմի խորհրդանշան է պատասխանել: Հա-
ղորդեցի Պետական Թուսայի անդամներին,
որով արայայեցեցին իրանց ընդունելու-
մբ, ում ընդունելութիւնը: Եւ ՎՊԱՍԻ:
Ընդունելուց յետոյ ուղի կանգնածները
երկրից բացառուելու են շուտով:

Մեծաւորը, պարզելով լինելի բացասական
վերաբերմունքը դէպի օրինադիրը, ապա-
ցուցանում է որ արեւմտեան երկրում պի-
տական քաղաքականութեան խնդիր կատա-
վարութիւնը և ազգային ֆրակցիայի մեծա-
մասնութիւնը տեսնում է լինական տարբի-
ն օրէնքներով մէջ: Մասնաշնչելով լինելի,
բէլորուսների և լիտուանների նկատմամբ
ցոյց տրված մի շարք սանձանակիչ մի-
ջոցները վրա, որոնք փոփոխեցին 1863
թից, հետեւորը ընդգծում է, որ հոկտ. 17-ի
մանիֆէստից յետոյ էլ որոշում նշակվեց
բոլոր ազգութիւններին իրաւահասարակ-
ութեան, ճշիչ միջոցներով մեծ մասը մնաց
եր ոյծ մէջ: «Երկրայ օրինադիրը, որ
ներշնչված է սուսի առաւ հողատիրերի շա-
հերը ապահովելու ձգտումով, հիմնված է
հոկտ. 17-ի մանիֆէստի հետ չը համապա-
տասխանող սկզբունքի վրա: Բնապատկեր
օրինադիր առանձին մասերը, Մեծաւորը
մասնաշնչում է, որ նախաձեռն աստիճան-
ված սանձանակիչ միջոցները կարող են
բացասական հետևանքներ տալ (ժախի
ձախից):

Մեծաւորը ձախ ժամանակ նախագի-
ծական աթոռը դրուում է Գուշիով:
(Չ. Գ.)

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ
Ներքի Կովկասի Փոխարքայ կոմս Ի. Ի.
Վորոնցով-Դաշկով կոմսուհի Ելիզաւետա
Անդրէեֆայի հետ մեկնեց Մցխէթ ամա-
րանց օդափոխութեան նամար: Գումար և
կոմսուհին կը ընտանեկան զաւակական ազ-
նուակապութեան պարագլուխ իշխ. Պ. Քու-
մանովի կալուածքում:

Վաղը մի յատուկ մասնաժողով կը
մեկնէ Արաբկունդի որոշելու այն տեղը,
որի վրա կառուցվելու է թղթախաւոր-
ների սանատորիան:

Մայիսի 16-ին Պաւլով ժողովրդա-
կան տանը կը կրկնէ իր դաստիարակութիւնը
զինաստղների մասին:

Կովկասում գաղթատեղիներ հիմնելու
համար պետական գնումներինց բաց է
թողնված այս տարվայ համար 79,670 ռ:

Թիֆլիսում պաշտօնական տեղեկու-
թիւն ասացվեց, որ ֆինանսների մինիստր
Կոլոզիցով անկարող է մայիսին Կովկաս գալ:

Ինչպէս յայտնի է, վերջերս, Կով-
կասի Փոխարքայի քաղաքացիական մասի
օգնական սենատոր Վասուցիի առաջարկու-
թեամբ, մի խորհրդակցութիւն կայացաւ
տեղեկ անձերից և ձկնալճակների ներ-
կայացուցչներից՝ ձուկ փոխարքայու գործը
նպատակաւարմար և լաւ հիմքերի վրա
հիմնու հարցի մասին: Խորհրդակցութիւնը
մի քանի նիստեր գումարելով եկաւ այն
կարգադրութեան, որ Թիֆլիսում թարմ
ձուկ ունենալու համար հարկաւոր է յա-
տուկ վազաններ ունենալ երկաթուղով ձուկ
փոխարքայու համար: Այդ առիթով այժմ
Անդրկովկասեան երկաթուղիների վարչու-
թիւնը տեղեկացնում է, որ նա կարող է
և յատուկ վազաններ կցել Պ 11 մարզա-
տար գնացքին ձուկ փոխարքայութեան հա-
մար: Բացի զրանից, վարչութիւնը կար-
գադրութիւն է արել, որ ձուկը Թիֆլիսի կա-
յարանում անմիջապէս յանձնուի տեղերին,
նոյնիսկ այն դէպքերում, երբ առաջըը
ստացվել է ոչ Պ 11 գնացքի հետ երկա-
թուղային վարչութիւնը նաև բանակցու-
թեան մէջ է մտել ձանապարհների հարցը:
Գաղթութեան մինիստրութեան հետ, որպէս
զի Հաշի-Կարու կայարանում գտնվող սառ-
ցատունը ընդարձակել:

Թիֆլիսի քաղաքային վարչութիւնը
հեռագրով յայտնեց Կիւմլ պրօֆ. Արտեմի-
ժին, թէ վարչութիւնը մի քանի առաջար-
կութիւններ է ստացել գնաւորութեան ֆիրմա-
ներից քաղաքային մեծ էլեքտրական կա-
յարանի համար շարժիչներ հայթայթելու
մասին: վարչութիւնը մտազիւր է այդ առա-
ջարկութիւնները ուղարկել պրօֆեսորին:

Թիֆլիսում պատանած մեծ հեղեղից,
ինչպէս յայտնի է, համեմատաբար աւելի
ֆնտակցին Կրասնոգորսկայա փողոցի ընա-
կիչները, ուր ջուրը մտաւ ներքնայարկերը
և փչացրեց իրեղենները: Այժմ համարեան
ամեն որ այդ փողոցի բնակիչներից շա-
տեղը շրջապատում են քաղաքային վար-
չութեան շէնքը և պահանջում են հատու-
ցանք իրանց ֆնտակցին:

Թուսայի տեխնիկական մասնաժողովը
հասնութիւն տուեց Մ. Օնանյանին
կազմած նախագիծին՝ քաղաքային նոր սպա-
նոց կառուցանելու մասին: Երկուստեանը
կը ձեռնարկվի մօտիկ ապագայում, որի
համար նախահաշու յատկացված է 500,000
րուբլի:

Թիֆլիսի քաղաքային դռան վեր-
ջին նիստերից մեկում ընդունեց քաղ. վար-
չութեան առաջարկութիւնը այն մասին, որ
500 րուբլի միասնապէս նպաստ տրվի վար-
չութեան զինուոր հաշուապահ անդամաւոր
Ճ. Ին՝ բժշկութեան համար, և բացի դրա-
նից, ամեն տարի թղթակ յատկացվի 1200
րուբլի: Երկրային նահանգապետը դադա-
րեցրել է այդ որոշումը:

Մայիսի 8-ին, առ. ժամը 4 1/2-ին,
կայսարական քաղաքացից Գեօրգի Ալեքսանդ-
րովիչ Գորգասանիձէն Մակար Գարշինի
պատմութեան մէջ միադրվելու համար:
Հայտնեցաւ Որբանամ Ընկ. Վար-
չութիւնը խնդրում է մեզ աղել հետեւալը.
«Արաբստական Ընկ. ամառային շինու-
թեան մէջ ապրիլի 20-ին կայացած զրո-
սանքից ընդհանուր մուտք եղել է 1170 ռ.
12 կ., իսկ ծախքը՝ 468 ռ. 60 կ.: Չուս
արդիւնք յօդուս ընկերութեան մնացել է
701 ռ. 52 կ.: Վարչութիւնն իր շնորհա-
կարութիւնն է յայտնում Թիֆլիսի բոլոր
այն վաճառականներին, որոնք նուիրել են
իրեն, և այն անձներին, որոնք թէ ներթա-
պէս և թէ դործով նպաստել են գրասանքի
աղողութեանը»:

Թիֆլիսի նահանգապետը հաստատեց
Լ. Ֆ. Տիրանեանին քաղաքային անշարժ
կայքերի վերագնահատող յանձնաժողովի
նախագահի պաշտօնում:

Շուտով կանոնաւոր աւտօմօբիլներ
երթնելու ձեռնարկ կը հաստատվի ֆունկու-
լերի վերին կայարանի և Կոչօր ամառա-
նոցի միջև:

Լեւոնորանի գ. Գրիգորիվա զիւղում
խօսեցաւ Նիւնիպոլի 8 մարտի օրից
4 ռ արդէ մահացել են: Սեբեր կայ նաև
նոյն գ. Արևոտի զիւղում: Անկոչ հիւրը
արդէն ոտք է դնում մեր երկիրը:

Մայիսի 23-ին Մուշուսի դռան տեղի
կունենայ գրասանք Վրաց Դրամատիկական
Ընկ. օգտին:

Երեսուցի մեզ գրում են մայիսի 5-ից.
«Այս քանի օրս այստեղ անձրևային է: Մայի-
սի 3-ին, զիւղելով ժ. 10-ին սարսափելի քամի
բարձրացաւ, այնպէս որ շատերը վախեցել
էին ու զիստապի մօտեկալու հետևանքը
կարծիք կը քանուս հետեց ջուր անձրև:
Տեղիս առաջնորդը շուտով կազմուրի Ե-
րևանի վիճակի վանքերն ու մի քանի եկե-
ղեցիները»:

ԼՈՒՐԵՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
Մենք անցեալ օր հարցրել էինք, որ
զեմառնական գնումները պրինց Այուզի
Ֆրիդրիխ և իր ամուսինն այցելել են Ե-
րուսաղէմի հայոց ս. Յակոբի վանքը: Այժմ
Է. Պոլի նալ թերթերը հարցրում են, որ
մարտի 29-ի երկուշաբթի պրինց մի ճաշ-
կերթով է արթել 150 հոգու համար և ի
միջի այլ հիւրերի հրաւիրել է Երուսաղէմի
հայոց պատրիարքական տեղապահ Դանիէլ
Ժ. վարդապետին և ազգ. պատուիրակ Պար-
զե Գալապետին:

Գ. Պոլի քաղաքական դնապանը հա-
ղորդել է տեղական հայոց պատրիարքա-
րանին, որ Ֆրիդրիխը թագաւորը, ի պա-
տասխան Դուրեան պատրիարքի՝ իրան
ուղղած ուղերձի, ինքնագիր նամակ է ուղ-
ղելու նորին ամենապատուութեանը:

Գ. Պոլի հայ-հասկեական համայնքի
պատրիարքարանի վարչական ժողովը մի
պատուիրակութիւն է ընտրել, որը պաշտօն
ունի Արամ գնալու և նորընտիր կաթողի-
կոս-պատրիարք թէրզեան գերապատմանի
հրահրելու Գ. Պոլիս:

Երուսաղէմի հայոց ս. Յակոբի վան-
քը կողպատող միաբանները մին, ուրա-
քաւի Մովսէս Մանսիան, որ տիրահաշակ
Մաքսուտեան վարդապետի ետնորուն գոր-
ծակցեցրելով մին էր և ստիկանական հրա-
կողութեան ներքոյ Երուսաղէմից Գ. Պոլի
էր առաջնորդելով, վերջերս փախել է Գ.
Պոլից ու անցել Բաղաբիւս, ուր Շուսլա
քաղաքում նրա հետը գտել են Այդ քա-
ղաքի թաղ. խորհուրդը այդ սասին հետա-
զրել է Գ. Պոլի ազգ. պատրիարքարանին՝
որոշ կարգադրութիւն սպասելով նրանից:
Պատրիարքարանը հետազրել է հետը չը
կորցնել յիշալ ուրաքաւրի և միևնոյն ժա-
մանակ դիմել է Գ. Պոլի քաղաքական
դնապանին՝ խնդրելով Մովսէս Մանսիանին
յանձնել օտ. իշխանութեան ձեռքը:

Բաղաբիւսի Վարնա քաղաքում հրա-
տարակող «Երուսաղէմ» թերթը հարցրում է,
որ իր խմբագիր-հրատարակիչը, Յ. Գուր-
պէթեան, ապրիլի 8-ի երկուշաբթի Վարնայի
Մուսալա կղզիված փողոցից անցած մի-
ջոցին յարձակման է ենթարկվել զայնու-
ցեակն յայտնի գործիչ Անդրանիկի կող-
մից: Յարձակողն ու յարձակման ենթարկ-
վողը կուխամարտի են ընկնել ու իրար
թիֆլիսի վերջ հասցրել դէմքի մասին:

Սիւֆէրայից «ԵՅԱԿՍ»-ին հետազրում
են, որ Արամայի Վարդերից փախած հայ
արկածախնդրին տեղեկութիւն է տրվում,
որ, յօդուս նրանց կործանված շինու-
թիւնների, «Սեմոն» պայտուղաբանին
ընկերութիւնը անվաճած է կէս միլիոն
րուբլի: Ի նկատի առնելով որ Վարդը քաղա-
քական երևոյթ չընդունուից:

Միջազգի ԱՆՔՍՆԻՐ ԳԱՆՔԱՐ
Հրատարակչներ Ա. ԳԱՆՔԱՐ
Յ. ՏԵՐ-ՄԱՐԿՈՅԵԱՆ
Հ. ԱՌԱԲԵԼՅԱՆ

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Տ Ո Ւ
ԳԻՆԱՆՆԱՆՑ
Զինուորական մասնագիտ-բոլեցներ
Երթնելու հիւանդներին համար
Վաղը մի փողոց, Պ 3. Ելեքանդրեան պող. մօտ
ԽՈՐՀՐԴԻ ՎՃԱՐԷ Է 50 ԿՈՊ.

ՏԵՂԵՓՈՆ 481.
Հրանցների ընդունելութիւնը առաւօտ
ժամը 9 1/2-ից մինչև 5-ը ցերեկվայ:
Անվիճելիութիւնները և երեսուցի
հրանք, ամեն օր 11-12 և կէս ցեր.:

ԲՕԺՕՎՍԿԻՑ-Ներքին, բժշկութիւն ներ-
շնչումով, ամեն օր 4-5 ժամը ցեր.:

ՎՆՈՒԿՈՎ-Խորհրդակցական հիւանդու-
թիւններ, ամեն օր 2-3 ցեր.:

ԳՐԵՅՑ-աչքի հիւանդութեան, ամեն օր
2-3 ցեր.:

ՄՕՆՍԷ-երկիւ. և ներքին հիւ. ամեն օր
1-2 ցեր.:

ԿԱՍՏՅԱՐՈՎ-ամառաբարձ. և կանանց
հիւ., ամեն օր 4-5 ցեր., բացի կերակրի օրերից:

ՆՕՎԻԿՈՅ-մանկաբարձ. և կանանց հիւ-
անք, ամեն օր 1-2 ցեր.:

ԻՐԻԷ-ներքին և երկիւ. հիւ., ամեն օր
3-4 ցեր., կերակրի 10-12 և կէսը:

ՊԱՎՈՅԻՑ-խորհրդակցական հիւանդ.,
ամեն օր 4-5 ցեր.:

ՏԵՏՐԱՅԷ-սիֆիլիս, վնաս, կաշուի հիւ.,
ամեն օր 1-3 ցեր.:

ԿԻՆ.ԲՑ. ԲՕՍՍԷԼԻՍԷ-կանանց հիւ.,
երկուցի, չորեքշ. ուրբ., կերակրի 11-12 ցեր.:

ԶՈՒՆՆՕՎՍԿԻ-Չգային, հոգի. հիւանդ.
և էլեքտրօթերապիա, երկուշ. չորեքշ. և
ուրաքա, ցեր. ժ. 4-5-ը:
ՄԻՆԻՍԵՐՆԱ Ա.-սիֆիլիս, միգրատ.,
վնաս. և կաշուի. ամ. օր 9 1/2-10 1/2 ժ. առ.:

ԳՕՆԻՕԵՎ. Չգային հիւ. և էլեքտրօթե-
րապիա. ամեն օր, ժամը 11-12-ը:
ԼՐՄՕՆԻ տաճանաբար-ամեն օր 9-11 1/2
ժ. առ.:

Համախորհրդ. օպերացիաներ, մասնաժ.,
ճարտ. պատասխանում, անալիզ, հիւանդ.,
սանդուներ և ծառայների քննութիւն-ա-
ռանձին վնասով: Սիֆիլիսի վերաբերմամբ
արեւան հետազոտութիւն քալ. Wassermann-ի
(Կ.) 356. 100-33

Բ Ժ Ե Կ Ա Ղ Ե Տ
Գ. Ա. ՀԱՍԿԵՐԻՆԸՆ
Մասնագէտ միգրատական, սիֆիլիս և
վնասական հիւանդութիւնները:
Ընդունում է հրահանգներին՝
Առաւ. ժամը 12-1-ը, երկիւ. ժամը 6-8-ը:
Կերակր օրերը միայն ժամը 12-1-ը:
Կուխար, Սեմեոնովսկայա փ. Պ 16.
ՏԷՂԵՓՈՆ Պ 40.
(Ե. Կ.) 984. 100-86

Բ Ժ Ե Կ Շ
Խ. Բ. ՄԵԼԻԲԷՆՆԱԹԵԱՆ
ՏԵՂԱՓՈՒՂԷ Ե ՊԵՍՏԻԳՕՐՄԿ.
ուր ամառ կընդունէ հիւանդներին:
Սիֆիլիս, միգրատական և վնասական
հիւանդութիւնները:
(Ե. Կ.) 955. 100-88

Մ Ե Գ Ի Յ Ի Ն Ա Յ Ի
ՖԵԼԴԵՐ-ՄԱՍՍԱԺԻՍ
Ա. Գ. ԵՍՍՅԵԱՆ
Բժշկանքի որոշումը կատարում է կաշուի
սակ սրկուները, լուսանկար (սարագոս),
վերքի փակման, զերթի քուտի (ՅԻՐ-
ՐԱԿ) կայսր կիւրաքանութիւնը ընդամարդ-
մի, պարսիկ, սեւական անխորհրդեան և
թուրքական դէմ: Մուսաժ էլեքտրական
գործիքով և ձեռքով մասնաւոր և բնիս-
նոր մասնաժ. Բժշկական մարմնամարդ-
թիւն, ծաղկանաւթիւն: Օտարերկրեան
հիւանդների ցոյց է տալիս մասնաւոր
նստա բժշկանքի: Խորհուրդը 50 հոգու.
Ընդունելութիւնը՝ կանանց-3-3 1/2 ժ.,
արեւմտայինց-3 1/2-4 1/2 ժ.: ՍԵՄԵՈՎՅԱ
ՄԱ. Պ 9.
77. 50-28

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Ա Մ Ա Ր Ա Յ Ի Ն
ՀԱՅԻՄՈՎՍԿԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ
Յ. Չ. ՏԵՐ-ՄԱՐԿԱՆԵԱՆԻ
ԲՕՅՂՈՒՄ ԵՆ ՅՈՒՆԻՍԻ 1-ԻՑ
Միջալուսիկ պր. Պ 16-18.
(Ե. Կ.) 513. 3-2

14 սուր է ԱՆՅԱՅԱՅԵԼ Ե
ամուսին Խոնտեցի անտարական
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՏԵՐ-ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ
Հմանադրների կամ տեղի իրացողներին
խնդրում են տեղեկացնել ինձ.- Վերքի
Ակուլից (Յրիւ. լոյճ.), Րիսնիւ Արաբեյան
ՄՐԱԴԱՆԻ
(Օ. Ա.) 494. 3-3